

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO POPULAR

Any XII. Núm. 616

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

3 juny 1933

Redacció: Carrer del Pi, 12, primer
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

L'estructuració de l'autonomia

Quan va venir el moment favorable a l'autonomia de Catalunya, degut al canvi de règim i a haver trobat la terra assaonada pel treball dels patriotes del nostre renaixement, les veus assenyades de casa nostra propugnaren que la tasca de la nostra constitució interior — que tant val com dir l'estructuració de l'autonomia — fos obra de tots els catalans, sense distinció de partits ni agrupaments de cap mena.

Es tractava, no pas de realitzar l'obra d'un partit, sinó de reconstituir la nostra pàtria esquarterada feia més de dos segles, i, per tant, era lògic que les pedres fonamentals del nou edifici les posessin tots els fills d'aquesta terra catalana, sense distinció d'ideologies i portats únicament per l'ideal d'una Catalunya autònoma lliure, sòlidament establerta. Damunt d'aquests carreus fonamentals ja arribaria l'hora i el moment en què cada partit pogués defensar les seves idees i bastir la resta segons la seva doctrina! Però la base fonamental havia d'ésser obra catalana, i prou.

La intransigència i l'orgull esquerrà malmeté aquell bon desig, únic veritablement patriòtic. I en reconstituir l'autonomia de la nostra terra amb els carreus jurídico-polítics fonamentals no s'han tingut en compte les necessitats i les ideologies en què tots hauríem pogut coincidir, sinó que s'ha preferit donar pas a esquerrismes estúpids i partidistes i a programes la realització dels quals no podia portar més que l'odi entre catalans i posar la passió sectària com a fonament del nou edifici.

I en aquestes condicions ha aparegut l'Estatut interior de Catalunya. Amb principis com els de posar la família únicament sota l'Estat, el laïcisme escolar, la negació de la propietat com a dret natural i la seva

acceptació únicament per motius socials, l'admissió del divorci, etc., hom s'ha aconseguit fer un Estatut partidista, que cap catòlic no ha pogut votar; i avui ens trobem que una obra que hauria d'ésser estable i duradora ha d'ésser declarada en estat de revisió per gran nombre de catalans des del moment mateix de la seva naixença.

Però encara no és prou això. Segueixen a l'Estatut lleis com la de conreus i problemes agrícoles, l'aprovació de la qual haurà de portar la guerra al camp de Catalunya més encara del que ja hi és, i la qual, com a conseqüència, tampoc no podrà ésser mai llei fonamental de la nostra economia agrària ni llei pacificadora dels esperits de la nostra pagesia.

¿Com es vol que per un camí tan equivocat arribem a comptar amb una autonomia seriosa i definitiva? En canvi, ningú no veu enlloc el treball de la Comissió de traspàs de serveis, la gestió de la qual al cap d'uns quants mesos només ha estat de traspasar els serveis mínims, sense que, per altra banda, s'hagi encara lliurat cap pesseta a la Generalitat. I la gent esverada es demana: ¿quines conseqüències socials i econòmiques ens portarà tot això; tota aquesta política tan sectària com dissortada? ¿És que Catalunya arribarà a ésser la terra hispànica més cara i difícil econòmicament, ja que haurà de pagar les seves institucions a més de les de l'Estat central?

La passió fa perdre el coneixement. I així li passa a l'esquerra que, tot i volent fer esquerrisme, està acabant amb la idealitat dels catalans i està portant-nos a un estat de pessimisme que jamais no havíem vist a la nostra terra catalana.

Quina dissort la nostra, catalans de bona voluntat!

La Masia Blanca

PER JORDI ARNAU

IV

L'ARRIBADA AL MAS

A les nou del matí del dia més fred d'aquell hivern el nét Però, jove de vint anys, arriba de la vila a la Masia Blanca tot brincant i bufant-se els dits.

— Avi: una carta!

— Una carta? És cosa ben estranya. Ja deu ser alguna desgràcia. La darrera ens feia saber la mort de l'amo, Déu l'hagi perdonat!, i la que vingué l'hivern passat ens contava la del meu germà d'Igualada. Ves, crida ton pare que treballa a la vinya de les figueres i ta mare que sap de lletra ens la llegirà a tots plegats. Vejam si a la mestressa li ha passat alguna cosa, o a l'hereuet.

Arribat que fou el Però fill, la jove obre el sobrescrit i llegeix:

“Aprecia Josep: Us prego que el divendres vinent, a les nou del matí, m'envieu la tartana a l'estació. Penso passar uns quants dies a la Masia Blanca si a Déu plau, ja que hem de parlar de moltes coses. Així, doncs, fins divendres. Ja sabeu que us aprecia a tots la vostra servidora. Mercè.”

L'avi una mica esverat fa:

— Diastre de dona! ¡I això que deu tenir bon foc i bons brasers a Tarragona! ¡I venir a la masia amb aquest fred i aquestes glaçades! ¡I a passar uns quants dies! Ja sabrà quin pa s'hi dona! Però en bona fe que em ve de gust que vingui. Allò que dèiem abans d'ahir aquí mateix. Veurem si s'aclareix la situació. Potser ara sabrem què caldrà fer. Magí, treu la pols del carruatge que en deu tragar molta i unteu bé les boixes i remulleu les rodes, no fos cas que s'estavellessin pel camí amb aquests rocs. Renta bé la mula jove que fa dies que no ha vist aigua pel defora. Malena; ja cal que deixis ben netes les cambres i la sala. Tot és que hi hagi vidres a les finestres. I espolsa les flassades que deuen ser ben arnades. I tu, Josep, repassa els roquissars del camí que amb les pluges deuen haver quedat ben escorxats. Posa una mica de grava i terra als clots. I a la pujada de la Roca Pelada posa-hi unes quantes senalles de terra, que la mula hi pugui clavar les ferradures, o sinó no la podrà pujar. I dobra-li a l'animal la ració de garrofes, que tingui pit i força i no faci un mal paper. ¡Valgue'ns Sant Llorenç, patró del poble! Ara sabrem d'una vegada qui tenim per mestressa. La gent es coneixen en els casos dificultosos. Bona i amable sempre l'hi hem trobada; però ara, ara l'acabarem de conèixer. ¡A passar uns quants dies! A veure si li haurà passat la por; el seu marit comptades vegades havia passat la nit a la masia. Sempre deia que li feia basarda. I ara ella, al mig de l'hivern i amb aquestes nits tan llargues hi vol passar uns quants dies. Hem de mirar tots plegats que s'hi trobi bé. Mans a la feina. Valgue'ns Sant Llorenç, patró del poble!

Tot es va fer de pressa i corrent. L'avi atinava en tot i ell mateix hi posava també les mans. El nét es va passar tot el dia arrançant el camí; que més que camí era un seguit de roca-llisos plens de trenacolls. El fill va deixar ben endreçats el celler, el graner i els estables. I la Magdalena no parava d'escombrar i de fregar i de picar. Dos vidres que faltaven foren substituïts per dos papers de diari enganxats amb pastetes. Si més no, que l'aire no passés, amb el fred que feia.

Aquella nit tothom va dormir pla. A les set del matí de l'endemà ja se sentia la tartana tirada per la mula jove que rosegava rocs camí enllà. La menava el Magí, perquè l'avi ja no es veia amb cor d'aguantar-se assegut al braç. Pel cap baix s'hauria d'esperar una hora a l'estació. No hi feia res; així tindria temps d'avisar el senyor Rector i tots els parcers de la vila.

L'arribada fou triomfal; més del que desitjava la mestressa. El senyor Rector i més de trenta parcers s'arribaren a l'estació a rebre-la. Aquesta va quedar sorpresa, potser una mica contrariada i tot, per aquella exhibició; però no era pas cosa de donar-ho entendre. La senyora Mercè va baixar del tren amb els seus quatre fillets. Tingué per cada u una bona paraula. No volgué pas pujar al carruatge, sinó que, posada entremig de tots, va seguir a peu el camí fins a la vila, i la tartana anava seguint al darrera. A la plaça, davant la rectoria, es féu una parada. En un moment s'hi aplegaren una cinquantena de dones i tota la quitxalla del poble. La bona de la senyora Mercè no sabia com sortir-se'n d'aquell bullit; però la tragué del compromís el senyor Rector, qui pregà a tothom que la deixessin arribar a la masia a reposar i que tothom tindria ocasió de veure-la i parlar-li. I acabà amb aquestes paraules:

— Perquè en ocasions com aquesta tot el poble us n'ira com la seva Providència.

A les quals ella va respondre:

— Jo no sóc més que una pobra dona que no hi entenc gaire, en coses de pagès. Ja ens anirem veient, si a Déu plau, perquè penso passar aquí un parell de setmanes. Déu ens ajudarà a tots.

Hagué d'estrenyer les dretes que li allargaven els homes; hagué de deixar-se besar les mans per les dones i les criatures. Quan ella i els seus fills pujaven a la tartana pel cap baix eren quatre a aguantar la mula perquè no donés un pas. Quan ja s'havia allunyat trenta passes hauríeu vist de la la tartana estant més de cent braços alçats enlaire.

Així que arribaren a vistes de la masia, prop del garrofer gros, ja trobaren l'avi i el nét i la jove que l'havien anat a rebre. La senyora Mercè amb els fills baixà i acompanyada de tots els Però féu cap a la masia.

L'avi estava d'allò més garlaire.

— Déu us ha dat bon sol per l'arribada. Nosaltres, senyora Mercè, us darem tot el que puguem, ço és, poca cosa més que bona cara i bones paraules que poca cosa més tenim. Tinc vuitanta dos anys i mai no havia vist la mestressa sola aquí a la masia. Vós ja sabeu la paüra que havia deixat a vostra casa el segrestament del vostre sogre, Déu l'hagi perdonat.

I ella:

— Jo mai no n'havia tinguda. Estava acostumada a viure a pagès de petita. Al meu marit, Déu el tingui al cel, li feien basarda els *xuts* dels mussols a la nit; a mi més aviat em fan companyia, si no puc

dormir. Als petits em sembla que els provarà l'estada al mas.

— Els petits rai, saltant i brincant els passarà el fred. Ara vós ja en patireu més. A la cambra del sol hi hem posat la "camilla" amb un bon braser. Si us plau podreu fer estada allí, perquè a la sala gran s'hi gela l'aigua de la pica. A l'era també hi trobareu un bon recer de sol si en fa, que és quasi cada dia; per ací corren pocs núvols i no hi plou gaire.

— Gràcies de tot, Josep. Us hauré de pregar que a la tarda amb el carret em feu anar a cercar dos baguls que els hem deixat a l'estació. No hi havia manera de portar-los en el carruatge. Com que penso venir sovint he portat una mica de roba de llit i algunes flassades.

La Magdalena, que feia estona frissava per parlar intervingué:

— Per cert que les que tenim aquí són bon xic arnades amb tant de temps de no treure-les. Amb

uns forats, Verge Santa!, que més que de les arnes semblen rosegades de rates. I això que jo les espolsava dues vegades l'any; però res no hi val contra aquesta porqueria de bestioles. La minyona que porteu ja trobarà una gallina plomada per la sopa i el pastor ens ha dut un anyell que ja el trobaran escorxat i penjat a la cuina.

En arribar a la masia la senyora Mercè es va quedar admirada de la previsió i bona voluntat dels masovers.

* * *

Quan a la nit la mestressa es ficava al llit pensant que el trobaria com un terròs de glaç es va quedar sorpresa de trobar-lo calent com un torró. Sens dubte hi havien tingut l'"ase" una bona estona. Llavors fou quan revingueren a la seva memòria aquelles paraules del senyor rector: "En ocasions com aquesta tot el poble us mira com la seva Providència." Precisament ella era allí a fer aquest ofici tan bé com pogués, si Déu l'ajudava.

El tema d'actualitat

INSISTIM SOBRE LA CULTURA

Poc sospitava en esciure, pocs dies enrera, respecte al mite de la Cultura, que fos de tan rabiosa actualitat. Els "intellectuals" de tots els indrets d'Europa reunits, al mateix temps, en Congrés, a Madrid, per tal de salvar la general Cultura, bé demostraren si n'era d'actual la matèria i com els interessava.

Cal fer-los justícia. No fou un Congrés de passar temps en va, ni de fartaneres i viatges gratis, com tants d'altres Congressos. No.

Les sessions celebrades pels "intellectuals" de la Cultura foren moltes i nutritives, per dir-ho així, i entre ells hi havia noms prestigiosos, veritables capacitats. Però, Reina Santíssima! Quants discursos sense solta ni volta; quantes nicieses lamentables!

¡I quants esforços per deixar a les fosques l'única Cultura que mereix aquest nom, la Cultura cristiana!

La cosa en què tots convingueren és que la Cultura està en crisi vital arreu del món.

Però a cap dels congressistes no se li ocorregué buscar la causa d'aquesta crisi en la crisi de la fe cristiana, i formular-se la següent sentència:

A menys fe, menys Cultura. A més descristianització, més barbàrie.

Els ensenyaments d'aquest "Congrés per a la salvació de la Cultura", importen molt més que el seu sorollós fracàs.

El Congrés ha posat de manifest ço que hem dit mantes vegades. Aquesta colla d'intellectuals descreguts, escèptics, enemics, quasi tots, del Catolicisme, tremolen de por davant el buit immens, tràgic, paorós, que deixa en el món social l'absència de la fe cristiana, i els perills a què exposa la humana civilització aquesta falla de la veritable Cultura.

¡I volen emplenar amb petites futeses aquest buit insondable, miserables! Quan, temps a venir, aquest fenomen que estem presenciant prengui caràcter històric, hom quedarà meravellat de veure que persones de tanta solvència intel·lectual, com les del Congrés de Madrid, es proposessin formalment salvar la Cultura prescindint de Qui n'és la font inestroncable, pura i abundantíssima.

Els fruits que han donat els esforços fets i els mitjans dedicats a salvar, o a propagar, la Cultura, no els pot ignorar ningú.

Una de les institucions en què encarnà, principalment, *ab initio*, la campanya "pro Cultura", fou la de l'*Ateneo*; nom màgic que, per la seva novetat, pel seu dring sonor i la seva clàssica estirp, seduí tants babaus, que pensaven que bastava fer-se'n socis per a rebre l'aigua lustral de la Cultura. I bé, ¿què ha resultat? La major part dels Ateneus fundats aleshores moriren ridículament d'inanició; altres, com el de Madrid, — batejat per Menéndez Pelayo amb el títol de "Blasfemadero público de la calle de Alcalá", — sols han servit per a desllustar i descristianitzar Espanya, convertit, els últims anys, en centre polític infecte on s'incubà la revolució socialista demagògica que està deshonorant i ensorrant la nació. I molts d'altres Ateneus els va tancant el mateix Govern revolucionari, per haver-se tornat focus permanents de conspiracions, quan no fàbriques d'explosius al servei dels assassins i dinamiters polítics...

I no se'ns digui que la Cultura està arrelada, prescindint de la cristiana fe, en les principals nacions d'Europa, perquè és ben sabut i evidentíssim que totes elles encara viuen, culturalment, de les llums i de les virtuts de Roma. Ara estan descobrint els més savis historiadors que fou el segle XIII, radicalment i totalment cristià, el que va donar a Europa tota la Cultura de què pot enorgullir-se.

Com els 500 savis reunits, fa pocs anys, a la Universitat d'Oxford d'Anglaterra, per tal de posar-se d'acord sobre problemes fonamentals de les Ciències directament relacionats amb el progrés humà, el Congrés cultural de Madrid tampoc no ha pogut reeixir. Unes quantes Conclusions, sense suc ni bruc, que de massa que volen dir no diuen res, per a cobrir l'expedient i no fer el ridícul, han tancat les sessions del Congrés un xic famós... *et voilà tout*.

I tan fàcil que era als il·lustres congressistes estudiar i documentar-se bé, per a fer una bona tasca, en els Museus i Biblioteques de Madrid, en les meravelles de la imperial Toledo, i en aquella octava meravella del món que és l'Escorial, glòria tant d'Espanya com de tota la humanitat.

PER J. J. C.

El doble dogal

PER R. RUCABADO

L'Estatut interior de Catalunya, aprovat, com diuen molt bé els diaris, no per Catalunya, sinó per "les esquerres", però aprovat tanmateix i promulgat amb data 25 de maig, rebla el clau del laïcisme oficial de la República Espanyola i encercla el coll dels catalans amb un dogal doble, essent doblement falsa la lletra de la cançó d'En Segarra consagrada també oficial, *El cant del poble*:

Ningú ens pendrà la nostra llibertat

perquè ens l'han presa dues vegades, allà i aquí, i estem els catòlics, que som la major part i tenim dret a dir, la millor part del poble, perquè no surten pas de les escoles catòliques els dinamiters, els pistolers, els atacadors, els incendiaris, els coaccionadors i els promotors de vagues, els qui fan foc i fan cara a la força pública, — lligats amb cadena doble. Perquè si algun respir, alguna elasticitat, alguna laxitud pogués hom esperar en l'aplicació de les lleis sectàries de la República, en especial de la de Congregacions i dels seus articles 11 (1), 31 i 32, hàgim de perdre tota confiança i no esperar sinó el rigor més dur i més implacable, el títol II de l'Estatut interior ve a exterminar les il·lusions, a obturar les més petites esclletxes i a aixecar altre circuit de muralla al volt de la presó que ens oprimeix i asfixia. L'article 11 diu, — i passo per alt alguns extrems creditors a saborosa crítica — que "l'ensenyament primari serà obligatori, gratuït i català per la llengua i pel seu esperit (1)", i que "en tots els seus graus serà laic". I malgrat que declari que "la llibertat de càtedra queda reconeguda i garantida", poca corda tindrà aquesta llibertat després de la terminant afirmació de laïcisme que precedeix i de les que segueixen i que rematen com una virolla tot el Títol. També és fosc l'horitzó encara que obrim un finestró on sembla que "la Generalitat salvaguardarà l'existència i l'obra de les institucions i fundacions privades de cultura que contribueixin al progrés dels estudis i a la formació espiritual del poble català" perquè una condició les lliga, "atenir-se a les normes legals", i en la ment de qui ha redactat tot l'article 11... i l'article 16 que ara ve, la primera norma legal serà el laïcisme. *Lasciate, lasciate ogni speranza*. L'article 16, omega del títol II de la "Llei fonamental" del "poble de Catalunya", — un poble en el qual moltíssims catalans no poden pas habitar — fa el següent anunci i amenaça: "El Govern de la Generalitat garantirà, en tot quant sigui de la seva competència, l'efectivitat del compliment de les lleis laiques i socials de la República." I acaba amb el morter gros de la tronada laica: "La Generalitat no té religió oficial."

Hi ha algú més odiós que el botxí, i és l'estiracor-detes. La Generalitat de Catalunya, no la Corporació gloriosa i secular que fou realment l'encarnació i la salvaguarda de les llibertats de la terra, sinó aquesta entitat que a si mateixa es dona el paper de policia indígena per a assegurar l'execució d'unes lleis forasteres i vexatòries, forasteres de Catalunya tan com pugui el concepte de *foraster* comprendre d'estrany, llunyà, repulsiu i contradictori a l'esperit d'una raça, oblida el deure elemental d'equilibrar, de moderar, de

resoldre amb equitat, les dificultats que a Catalunya poguessin portar les lleis de l'Estat Central, especialment les que comporten un gran trasbals social. La Generalitat oblida el deure primordial que li incumbeix com a representació, *teòrica* almenys, de tot el poble de Catalunya, deure de *protegir* les persones dels catalans i els interessos legítims establerts a Catalunya. I contra aquestes persones, ferides, mortificades, vexades en el més íntim de la consciència, atropellades en els furs de l'ànima, violades en la delicadíssima esfera de la consciència religiosa, pròpia i dels fills, i contra aquests interessos que són sagrats per espirituals com ho són els de l'Església de Catalunya, de les ordes religioses catalanes i establertes a Catalunya, i sagrats materialment perquè solament a fins benèfics, altruistes i culturals són vinculats, la Generalitat apreta encara més els cargols, i les lleis laiques i sectàries, lleis d'opressió i espoliació vigents per tota Espanya, hauran, per ministeri del poder polític català ésser més obligadament, més rigorosament, més literalment complertes a Catalunya, per a profit i triomf de l'Estat central sectari, amb opressió i perjudici de la major part dels fills de la nostra terra.

¿Quin escut, quin patronat, quina teulada serà la Generalitat de Catalunya que preservi contra els excessos de l'estatisme central els valors i les persones afectats pel laïcisme draconia de Madrid? Ben al contrari de trobar protecció, ens avisa l'Estatut interior que les lleis sectàries seran a Catalunya aplicades a quatre mans. En la gran tribulació que se'ns presenta als caps de les famílies catalanes per suspensió de la funció docent de les ordes religioses, davant de la perspectiva de no saber on el mes d'octubre pròxim portar a escola els fills, la Generalitat de Catalunya, sorda al gravíssim problema escolar i de consciència que hom sofrirà en el territori de la seva jurisdicció, cega als perjudicis, als danys morals i materials, al trasbals econòmic, social i religiós que se'ns prepara, anuncia que estarà al costat dels opressors, al costat dels sectaris, al costat del despotisme i en contra de la llibertat. Només tindrà orelles i ulls per a les lleis sectàries del Centre. I malgrat que es plori a Catalunya, malgrat que gemeguïn i sofreixin els cristians de Catalunya, serà la missió de la Generalitat servir els interessos dels maçons de Madrid. No debades fou invocat, l'endemà mateix del plebiscit de l'Estatut d'Autonomia, pel Conseller de Cultura de la Generalitat, Ventura Gassol, el nom feréstec del gran maçó Ferrer Guàrdia, negre patró d'una revolució i d'una pedagogia. Aquella invocació, trobada extemporània, era significativa. Era el primer senyal del pacte cavernari i miserable que lligava Catalunya als interessos de les lògies, sota l'engany d'una autonomia mentidera. Un amic nostre, increpant En Gassol, amb gran justesa ho gosà a dir: Us heu venut Catalunya al diable.

L'ensenyament primari que ha d'ésser obligatori, *gratuït* (deixem de banda el sofisma de la gratuïtat) i reiteradament laic per la pressió redoblada i la recargolada crueltat del Ministeri de la República i de la Generalitat de Catalunya, ha d'ésser també, estranya interpolació en un articulat d'encuny socialista, aliè, per tant, al sentit nacional, "*català per la llengua i pel seu esperit*". ¿L'ensenyament laic ha d'ésser català pel seu esperit? ¿Ha d'ésser alhora d'es-

perit català i d'esperit laic? Els qui han redactat, millor dit, els qui han votat aquesta aberració, ¿saben, podran dir quina és la suma, què es pot congeir amb l'addició de dos conceptes tan secament heterogenis? Que l'esperit nacional dels segles de glòria era essencialment cristià i catòlic, dels segles de la monarquia catalana, que l'esperit català en les centúries de la decadència heroica, els segles de Pau Clarís i de Rafel de Casanova, era profundament religiós i tradicional, no es pot negar, oblidar ni desconèixer. Però negar la supremacia, l'hegemonia del mateix esperit en la centúria del Renaixement, equivaldria a esborrar la història d'aquesta mateixa renaixença i a anihilar els noms immortals que li han donat orientació i vida. Des d'En Bonaventura Carles Aribau, ara tot justament celebrant-se el centenari del proto poema patriòtic,

En lle mosí al Senyor pregava cada dia

fins a la darrera festa dels Jocs Florals, on prohoms de la mateixa Generalitat pogueren i hagueren de veure, oir i palpar que és sempre viu i actiu, i especialment en la segona de les branques el *Patria*, *FIDES*, *Amor*, per septuagèsima quinta vegada enarborat en la festa de la Gaia i cristiana Ciència, la poesia, les lletres, les ciències històriques que són les matrius del ressorgiment català, han estat una florida espessa, incessant de Violes. Ja veureu el que us queda si voleu esborrar els noms creients i no laics, de Rubió i Ors, Milà i Fontanals, Mossèn Cinto Verdaguier, Canonge Collell, Bisbe Morgades, Bisbe Torres i Bages, Joan Maragall, Costa i Llobera, Prat de la Riba, Dr. Robert, Verdaguier i Callís, Josep Gudiol, i les respectives escoles i fillades científiques, artístiques i literàries, per a no esmentar més que els més populars o els més eminents de la generació progenitora. Si els laics han d'amagar o de sepulturar aquests noms i aquestes obres, desvergonyida i mentidera serà la seva mala acció. Si han d'explicar-la, ¿on queda i per què servirà el seu laïcisme? Un nou grup escolar, als jardins de Montjuïc, porta aquest nom: "Jacint Verdaguier". ¿Què explicarà el mestre laic als seus deixebles, si li pregunten d'aquest nom? Qui era, què escrivia, quins poemes, què cantava i a qui i per què; impossibles respostes per un mestre laic a qui els infants interroguin sobre Mossèn Cinto. Grup escolar *Ramon Llull*, Grup escolar *Baldiri Rexac*, iguals problemes, confusió, silenci i vergonya per als pedagogs laics i per als laics consellers de la cultura catalana. Qui contesti, no amb evasives sinó objectivament, infringeix els decrets laicistes del Ministeri d'Instrucció Pública de Madrid, infringeix a més els articles 11 i 16 de l'Estatut de Catalunya... "Ningú ens pendrà la nostra llibertat", però la llibertat de parlar de la nostra història i de la nostra gent i de les nostres tradicions i de la nostra fe i dels nostres monuments, testimoni de les glòries passades, esperó i únic puntal del dret a les glòries futures, aquesta llibertat ens l'han presa de fora i l'acabem de matar de dins estant. S'ha acordat, primer fruit de l'autonomia, rebutjar per a les escoles públiques els llibres de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, que han estat trobats poc laics... I diumenge últim els laics han esborrat d'un carrer de Barcelona el nom de l'Arquebisbe Pare Claret, nom d'un català universal, nom que els missioners fan venerar, estimar i beneir de cap a cap del món, però

que per no ésser laic no pot ésser respectat al cap i casal de Catalunya!

* * *

Catalunya laica! ; Quins cops es donen aquests mots aparellats, quina violència de conceptes! Aquesta pedra laica que l'Estatut Interior votat al Parlament del Parc vol posar com la primera de Catalunya, com volent ordenar tota l'acció catalana a un principi laic i antireligiós, caurà al damunt dels mateixos laicistes perquè cau damunt de la veritat, damunt de l'esperit del nostre poble i del nostre Renaixement. Escoltin els titelles laics la veu del gran tràgic de Catalunya, la veu del gran poeta que no era precisament un *home de missa*, però sí un creient fervorós i un cristià sinceríssim. Escoltin el cant de la sembra, de l'Àngel Guimerà:

En nom de Déu comença la sembrada:

En nom de Déu, oh terra, obre'ns ton cor;

Obre'ns ton cor, oh terra benaurada:

Avant, que Déu ho vol, rafi el gra d'or (3).

He dit titelles laics, perquè pitjor encara, *bolves humanes, grans de pols*, són per l'Àngel Guimerà els blasfems i negadors superbiósos de la sobirania divina, *bolves humanes* davant la immensitat i l'omnipotència del Senyor:

...I fuig la nuvolada, brillant el sol

I l'home que amb supèrbia ja ha alçat el front

diu: — Jo de tot sóc l'amo, Déu no és enlloc —

I pels espais sens terme va un gra de pols (4).

Quan els laicistes acòlits amatents del que s'anomenarà en la història la Catalunya de Don Manuel Azàña, sentint tocar per les gralles i les tenores la sardana d'honor de la Santa Espina, recordin bé la lletra, que a seguit del *som i serem gent catalana* — tant si es vol com si no es vol — *que no hi ha terra més ufana* — *sota la capa del sol*, indica d'on ve a la nostra terra tot el poder i tota la gràcia:

Déu va passar-li en Primavera

i tot cantava al seu pas...

Ah, debades, ciutadà Francesc Macià, ciutadà Ventura Gassol, debades voldreu reblar-nos, als cristians de Catalunya, un dogal segon i més estret per damunt del dogal i el jou que ens volen ajustar al coll els cèsars laics del Centre. Catalunya deixarà d'ésser Catalunya el dia que deixi d'estimar la llibertat individual, i la veu del gran tràgic, la veu viril i heroica del gran independent, però gran creient, que millor que vosaltres perpetuarà davant del món i de la història el geni del nostre poble, trencarà tants dogals com li posin amb el crit immortal: *L'ànima és meua!*

(1) Per error que hauran els lectors disculpat la setmana passada escrivírem article primer en lloc d'article 11, referint-nos al que posa tot el patrimoni de l'Església Catòlica sota "la propiedad pública nacional".

(2) Diu que "s'inspirarà en els ideals de treball (de treball o de vaga?) llibertat (prohibició d'ensenyament a les ordres religioses, prohibició d'imatges, d'instrucció religiosa, etc.) justícia social (la de l'òrgan socialista així titulat?) Solidaritat humana (¿no serà més aviat de Solidaritat Obrera?). Cada una d'aquestes inspiracions en boca sectària és tot un poema, però avui no tenim temps de comentar-les.

(3) *La reina vella.*

(4) *Bolves humanes.* Segon llibre de poesies. P. 180.

Carnet setmanal

L'autonomisme esquerrà. — Hem obert l'edició del "Butlletí oficial de la Generalitat de Catalunya", corresponent al 22 de maig, i hem restat astorats davant la rècula de noms que s'hi contenen. Pàgines senceres plenes de noms i cognoms de persones i de noms de poble són necessàries pel nomenament de les Comissions Gestores que el dia 25 del mateix maig es van fer càrrec del Govern dels Municipis, l'Ajuntament dels quals havia estat elegit per l'article 29 de la vella, i encara en molts punts vigent, llei electoral espanyola. I nosaltres afirmem que aquesta edició del Butlletí haurà de constituir, amb el temps, un document preciós per a demostrar la hipocresia de certes prèdiques esquerranes referents a la llibertat dels pobles.

Perquè del nomenament d'aquestes Comissions gestores es poden destacar les notes següents:

Primera: atemptat a la democràcia. La llei electoral de 8 d'agost de 1907 fou, en el seu temps, una obra essencialment democràtica. Aprovada per unes Corts, úniques legítimes en aquella data, conté un article 29 tan legal com tots els altres, copiat de manta legislació estrangera de països eminentment democràtics. I aquest article 29 havia estat sancionat per una pràctica repetida, mai no refusada per cap partit i utilitzada per molts personatges polítics de la situació actual, entre ells el President de la Generalitat senyor Macià, que sovint fou elegit Diputat per l'article 29, sense protesta per la seva part.

I si, al cap d'anys, es considera antidemocràtic aquell precepte ¿per què no es dona als pobles que el posaren en pràctica el dret a elegir els seus representants segons la llei?; i ¿per què, en canvi, es vol extrafer la voluntat popular amb unes Comissions gestores presidides per un ciutadà lliurement nomenat per la Presidència de la Generalitat, ço que constitueix l'atemptat més seriós a la democràcia conegut fins avui en terres hispàniques?

Segona: atemptat a l'autonomia municipal. És un dogma esquerrà el de l'autonomia dels municipis. Doncs bé: la primera manifestació de les esquerres respecte als mateixos municipis consisteix en nomenar-los un govern dictatorial. I no se n'ha aprofitat pas poc la situació esquerrana governant, ja que tots els presidents de comissions ho són del partit dominant!

La finalitat d'aquests nomenaments no cal pas escatir-la: influir amb tots els ressorts del govern municipal en les pròximes eleccions d'Ajuntaments i així obtenir allò que democràticament i sense pressió tal vegada no haurien mai obtingut el nomenament de regidors del seu partit. I així ens trobem que el primer acte del Govern de Catalunya respecte als

Municipis és un acte dictatorial, absolutament antidemocràtic i absolutament antiautonòmic.

Tercera: l'esperit provincià que significa copiar aquí un acord, del Govern de Madrid, ja que la disposició esmentada no té més origen que una altra de semblant dictada per les Corts de la República per a tota la Península. ¿És així com pensem bastir l'autonomia que vol dir govern propi, amb esperit nostre i català? ¿És per a copiar disposicions del Govern de Madrid, en matèria municipal, que hem reclamat durant molts anys atribucions totals en matèria de govern local?

Les comissions gestores han pres possessió del seu càrrec, no pas per a fer respectar la voluntat popular, sinó amb el disseny d'influir contra la manifestació lliure de dita voluntat en les eleccions que hauran de celebrar-se abans de tres mesos. D'altra manera ¿què voldrien dir aquests nomenaments, ja que els pobles amb Ajuntament a base de l'article 29 no havien pas demanat un canvi de representació municipal?

Ja fa molt temps que hom es queixa de la baixa d'esperit català i hom n'escateix les causes. I ¿qui pot dubtar que aquesta baixa s'accentua amb disposicions com l'esmentada? ¿És gaire satisfactori per a Catalunya que els primers actes del govern propi coincideixin amb actes semblants del període dictatorial?

Macià a Madrid. — El President de la Generalitat ha anat a Madrid a pidolar el que de dret correspon a Catalunya, segons l'Estatut. ¿Què ha passat aquí? Senzillament, que els elements governamentals de la Comissió de traspàs de serveis a Catalunya ofereixen un conjunt de resistències que fan possible que al cap d'alguns mesos de constituïda la Comissió encara la major part de les matèries traspassables restin sense haver-se després de l'Estat central. I, el que és més dolorós, és que àdhuc aquells serveis que ens han estat atorgats i traspassats ho han estat sense acompanyar les corresponents partides del pressupost, la qual cosa suposa donar-nos atribucions sense mitjans per a realitzar-les.

És que la Comissió ha de considerar-se fracassada? Això sembla de primer antuvi; i per evitar de posar massa els drapets al sol, Macià ha emprès el seu viatge a Madrid.

¿Quina pena que fa tota aquesta comèdia a costa dels interessos veritables de Catalunya! A Madrid han arribat a veure que darrera Macià no hi va més que un partit polític, però no hi ha l'opinió de Catalunya. I encara que el President de l'Esquerra desitgi que en aquest moment i davant de Madrid l'opinió de tots els estaments catalans l'acompanyi, aquesta no es mou ni es manifesta en cap sentit. Ha estat tantes vegades refusada pel President i ha obrat aquest tant de cara al seu partit i d'esquena a la veritable opinió de la terra catalana, que en moments difícils com els d'ara l'opinió no li presta l'ajut que en altres circumstàncies i davant de Madrid havia prestat a tots els partits polítics governants a Catalunya.

Abans de fer les vostres INVERSIONS EN VALORS consulteu les seves garanties, característiques i perspectives

L. GOMIS

Corredor de Canvi i Borsa

Fontanella, 15 - Barcelona

SERVEI GRATUIT D'INFORMACIO SOBRE TOTA CLASSE DE VALORS

Mentrestant, aquí, la Generalitat va consumint el seus ingressos, les partides del seu emprèstic de quinze milions, sense que de Madrid i del Pressupost de l'Estat en vinguin compensacions. I ¿on és possible que arribem per aquest camí més que al fracàs de l'autonomia, en perjudici de tots els catalans que hauran estat sacrificats per les turpituds d'Esquerra Republicana de Catalunya?

Han volgut fer política de partit per damunt dels interessos de Catalunya, i ara comencen de pagar-ne les conseqüències. Dissortadament, encara manquen altres conseqüències que, vulgui o no vulgui Macià, hauran de venir com a resultat de la seva migradesa de visió.

El Govern Azaña. — Continua en el seu lloc, ben disposat a restar-hi temps i més temps.

Els optimistes creuen que després de l'aprovació de la llei de Tribunal de Garanties es provocarà una crisi. Els altres, estimen que el Govern es troba ara més fort que mai i que els pobres obstruccionistes han fet un paper tan poc lluit que no hi ha manera d' aixecar-se de la caiguda formidable que han donat. Sobretot, el qui apareix cada dia més derrotat en tots sentits és En Lerroux, que no es cansa de fer obrir els ulls als periodistes profetitzant successos que no es realitzen i assegurant fets polítics que mai no arriben a tenir efectivitat. Pobre home!

De totes maneres, és evident que la situació és perjudicial per a tots, perquè no hi ha res més difícil de sortejar a tots els pobles que aquestes situacions interines que no donen estabilitat a cap acte de govern. Es troba o no assegurat el Govern Azaña? ¿Si es troba assegurat és evident que cal deixar-lo governar, car no es compta amb força per a derrotar-lo. I si no ha de governar, que d'un cop per a sempre se l'enderroqui, car, en cas contrari, es produirà el desgastament de les oposicions que s'han limitat a fer comèdia a costa del país. Nosaltres desitjariem que per tots els mitjans fugís del poder el govern d'ara. Però també ens cal fer l'afirmació que el major mal que ens podia fer aquest Govern ens l'ha fet ja i que unes mitges soles i talons posats al dit Govern de res no ens haurien de valer ni servir. És tan dolent el material a emprar que tant és que el triem d'un estament com d'un altre; tots hauran de donar el mateix resultat.

La llei de Congregacions ha estat aprovada. — Les Corts, i amb elles el Govern, han donat fi a l'obra nefanda d'aprovar aquesta llei d'excepció i antiliberal que sempre tindrà per part nostra el caràcter de llei injusta i, per tant, de llei odiosa, car és sabut que al món res no hi ha de tan revoltant com la injustícia.

No l'ha signada encara el President de la República, però es d'esperar que ho faci d'un moment a l'altre. I llavors, ¡quin conjunt de problemes no es plantegen als catòlics, als pares de família, als Ordes religiosos! Problemes d'organització de noves escoles; problemes d'ajustament de l'ensenyança al nou ordre legal establert; problema dels locals i edificis escolars, etc. I a l'Estat, ¡quina munió de problemes, de resolució impossible no li vénen al damunt amb aquestes disposicions d'excepció!

Espanta pensar la magnitud de les conseqüències dels homes que, portats per un sectarisme estúpid, analfabet, no han tingut vacil·lació en sacrificar la

cultura nacional als seus sectarismes. ¡Quina dissort per a tots! Car, en definitiva, si els catòlics en sortim perjudicats, les classes socials més necessitades n'hauran majorment de sofrir les conseqüències

Però així van els fets dins aquesta dissortada Espanya; i així ens anem manifestant davant Europa com a país d'intolerància i negació de la llibertat civil que avui arreu és reconeguda. Així constituïm una excepció entre països civilitzats, aprovant lleis de foment de la incultura i de regressió a estats que semblaven superats en tot poble europeu.

Angel Herrera a Barcelona

El President de la Junta Central d'Acció Catòlica ha vingut a Barcelona a fi d'estendre la coordinació de l'Acció Catòlica arreu de les terres hispàniques.

Cal entendre d'antuvi que la Junta d'Acció Catòlica de Madrid no és centralitzadora i ni tan sols unificadora. La seva tasca, com digué públicament el propi President, és simplement coordinadora d'activitats, i deixa a totes les Províncies Eclesiàstiques, facultats i atribucions amplíssimes, per organitzar-se com vulgui i trobin més a propòsit.

Angel Herrera és home de solidíssima cultura i de gran formació espiritual cristiana. Les seves actuacions al davant d'"El Debate", diari que convertí en un dels millors rotatius d'Espanya, han estat substituïdes ara per les activitats al front de l'exèrcit de l'Acció Catòlica, que no dubtem posarà a elevadíssim nivell. Ell és home de talent, d'activitat ben provada i d'un esperit molt alt i serè, sense petites passions polítiques ni desviacions de cap mena. I un home així, en dedicar la seva activitat a una empresa com la de l'Acció Catòlica ¡quin bé més gran pot fer arreu!

La Barcelona catòlica respongué dignament a la visita del senyor Herrera. Van recordar-se tots els catòlics que havia estat posat davant les noves activitats per la Jerarquia, i aquesta no és pas aliena a cap catòlic. I així constituïren formidables èxits de públic i d'atenció les magnífiques conferències donades al Seminari per a seminaristes, als directores d'obres catòliques i la de caràcter general al Teatre del Bosc, que es veié ple a vessar i vibrant d'entusiasme sota la magistral, documentada i eloqüent paraula del brillant despertador de vocacions que és l'Herrera. A més, les visites a entitats catòliques constituïren altres tants èxits, així com l'exposició de gràfics i mapes d'obres i d'activitats que la Junta Diocesana d'Acció Catòlica li oferí en el propi Palau Episcopal, i que ell estudià amb tota cura.

També sengles conferències donades a Girona i a Vic constituïren un complement digne de l'aprofietat i per a tots ben profitós viatge.

Déu el beneeixi i deixi llevar tot el fruit que els catòlics voldríem, sobretot en les actuals circumstàncies. Així ho esperem, com també esperem que ben aviat es vagi realitzant la tasca coordinadora, que és la més important ara entre nosaltres, perquè si bé esmercem moltes activitats en l'Acció Catòlica, aquestes hauran de donar major fruit com a conseqüència d'aquest treball coordinador que tots veiem absolutament necessari, indispensable.

El flagell de la guerra

PER J. CIVERA I SORMANI

Un aviador català assegura que a l'interior del Marroc hi ha centenars de presoners espanyols. Recordem que en temps de la dictadura algú també va assegurar que els moros tenien presoners, i el Govern no va fer cap gestió per esbrinar si era o no cert el rumor.

El dit aviador i altres persones asseguren que no és una illusió, sinó una realitat. ¿És possible que el Govern del senyor Azaña, que és tan actiu quan es proposa que el Parlament aprovi lleis sectàries, romanguí indiferent davant la possibilitat que existeixi un nucli de soldats sota el jou d'unes càbiles barbres i inhumanes?

Totes les guerres són dolentes, però la del Marroc ha estat dolenta i estúpida. Caldria que el ministre de la Guerra digués al país quantes víctimes ha causat l'ocupació d'aquella zona, que no té cap valor i ha estat molt de temps el fossar de la nostra joventut. El general Primo de Rivera va aconseguir acabar aquella guerra impopular, però no va dominar les càbiles amb la força de les armes, sinó amb el diner. Caldria també saber quants milions va esmerçar aquell general per aconseguir que els moros no hostilitzessin l'exèrcit d'ocupació.

La guerra europea fou inhumana, però tenia una grandesa. Els soldats lluitaven darrera el flamareig d'una bandera, que en les mans dels soldats esdevenia un símbol. La guerra del Marroc mai no va tenir ni una espurna de grandesa. Morien els homes sense saber per què morien. La bandera no era un símbol sinó una cobertora. El desastre d'Annual va causar vint-i-dos mil víctimes. Tothom sap qui és el responsable d'aquella desfeta.

Els homes estem aferrats a la vida, però la mort no espanta quan caiem retuts per una causa noble. Els soldats que han caigut ferits damunt d'aquella terra inhospitalària, no sentirien pas el goig que senten els qui moren per un ideal.

Els pares que han perdut un fill, en aquests moments es deuen preguntar si es troba entre els presoners que han estat descoberts a l'interior del Marroc. No pot continuar aquesta tortura. Cal alliberar els presoners i restituir-los a la llar desolada. Calculeu com tornaran després de dotze anys de captiveri. Segurament alguns d'ells, després de tant de temps de sofrir, no serà apte per al treball i haurà d'allargar la mà als vianants. Si aquest cas arriba els haurem de preguntar quin concepte tenen de la guerra i de la pàtria.

Sona altra vegada la paraula guerra. La premsa estrangera reconeix que existeix la possibilitat que torni a a produir-se una altra conflagració. La guerra és inhumana i, no obstant, els homes no llancen les armes de combat. Ens fem la illusió que l'home es perfecciona a través dels segles, i té els vicis i els defectes dels homes de les èpoques més reculades. Perfeccionen les màquines i totes les coses susceptibles de perfecció, però els homes restem imperfectes. La cultura en l'ordre moral, no ens perfecciona. Els homes perfectes que segueixen el camí

de la santedat, no cerquen la perfecció en la ciència ni en les arts, sinó en l'Evangeli. Si tenim moltes Universitats i molts centres de cultura, i no ens perfeccionem mitjançant la contemplació de les perfeccions de Déu, seguirem imperfectes en l'ordre espiritual. Al món no hi ha caritat, perquè els homes creuen que arribarem a estimar-nos enriquint la nostra intel·ligència amb els coneixements humans. No saben comprendre que la fraternitat únicament existeix quan Déu és proclamat Pare comú de tots els homes.

En els temps moderns l'home té un gran delict de saber, però ignora les veritats eternes. Converseu uns moments amb certs intel·lectuals, i us adonareu de seguida que no saben ni un borrall de Religió. Hem d'estranyar que la cobatin, si no la coneixen? Aquests intel·lectuals són orgullosos, perquè no han rebut la influència benefactora del cristianisme. La humilitat és una virtut essencialment cristiana. Els pagans van conèixer algunes virtuts, però mai no van practicar la humilitat. El primer que va predicar-la fou Jesús. El nostre diví Mestre, malgrat la seva grandesa ingènita, mai no es va treure del damunt la túnica resplendent de la humilitat.

Naturalment que l'home ha d'ésser culte, però no hem de creure que basta la cultura per a perfeccionar l'home. Quan ens trobem davant la presència de Déu, no ens preguntarà el Jutge Suprem si hem escrit molts llibres, ni si hem donat moltes conferències, sinó que ens demanarà compte de les nostres bones obres. Déu voldrà saber si quan tenia set vàrem saber apaivagar-la amb la frescor de l'aigua clara i si quan tenia fam vàrem mostra-nos generosos, pastant el pa nodridor amb la blanca farina de la caritat.

Si aconseguim que l'home estimi Déu, estimarà també els homes. La caritat, diu Sant Tomàs, és una virtut sobrenatural que ens fa estimar Déu i el proïsme. És natural que hi hagi guerres i odís damunt la terra, si l'home és un llop per l'home. Si hi hagués una mica més de caritat, els conflictes socials no estarien tan enverinats.

Si seguïu el camí costerut de la vida, i allargueu la mà perquè us ajudin a pujar-lo, veureu com es clouen les mans dels vianants. Els vostres clams es perdran en el desert de la indiferència. Els qui poden llescar pa blanc a taula no es recorden dels qui es moren de fam.

Passaran els segles i els homes seguiran destruint-se. Vibrarà en els aires la veu dels pacifistes, però no tindrà cap eficàcia perquè per a convèncer els homes invocaran raonaments purament humans. Actualment s'està fent una campanya contra la guerra, però els que la fan no es recorden de Déu. Si oblidem que els homes som germans perquè tenim un Pare comú que és al cel, perdrem el temps. La caritat florirà en el nostre cor, quan sapiguem viure sota l'esguard de Déu. ¿Voleu que els nostres braços s'obrin fraternalment? Seguiu les petjades d'aquell que va morir damunt la Creu del sacrifici i del dolor perquè estimava els homes.

Moviment catòlic

Espanya. — La restauració de les Setmanes Socials. — En el darrer número d'aquesta revista donarem compte de l'interessantíssim document del Doctor Luíz Pérez, bisbe d'Oviedo i Consiliari de l'Acció Catòlica espanyola, en el qual restaura les Setmanes Socials espanyoles i, a la vegada, nomena el Comitè permanent que les ha d'organitzar.

El passat divendres, dia 20 de maig, va tenir lloc a Madrid, a la casa de Sant Pau, la constitució del Comitè permanent de les Setmanes Socials, i l'elaboració del programa de la vinent que, ajudant Déu, se celebrarà a Madrid a mitjans d'octubre. Aquesta renovació de les tasques va començar amb la celebració de la Santa Missa, dita pel Dr. Joan Zaragüeta, durant la qual van combregar tots els assistents.

El president del Comitè, don Severí Aznar, en un magnífic parlament, glossà quina era la missió de les Setmanes Socials; els fruits que han donat a França, a Bèlgica, a Itàlia, els obtinguts en les anteriors Setmanes Socials espanyoles. El senyor secretari, el senyor Langro Ros de Olano, donà compte dels preparatius fets per a la celebració de la vinent Setmana; la llista dels professors i dels temes que es desenrotllaran que, certament, cridaran molt l'atenció de tots els que es preocupen del moviment catòlic i de l'acció social catòlica.

Uns telegrams als Excms. senyors bisbes de Tarragona i d'Oviedo i unes visites als Excms. senyors Nunci i Bisbe de Madrid van cloure la primera jornada del Comitè permanent de les Setmanes Socials restaurades.

Part de la nostra premsa ha comprès la transcendència que té per a la vida catòlico-social espanyola la represa d'aquesta espècie d'universitat ambulants i periòdica que aborda els grans problemes que remouen la vida dels pobles en els moments presents, especialment els problemes que giren entorn de la vida de la classe treballadora. El món, fins i tot en els actuals moments de debilitament, és governat per les idees, bones i dolentes. I quan vindrà la tardor, si sembrem la bona llavor de la caritat i de la justícia cristianes, sobre una terra abonada com és el sòl d'Espanya, seguirà una florida primavera i després una collita esplèndida de fruits.

Iugoslàvia. — La persecució contra els catòlics. — Diferents vegades hem donat compte de la persecució religiosa en aquest país on els catòlics són en minoria. Darrerament Monsenyor Budonavic, bisbe de Cisamus, ha estat condemnat a deu dies de presó i a una multa de 4.800 dinars per haver llegit a l'església el manament episcopal que condemna el moviment sòcol com a anticatòlic. El rector de Varajdine ha estat condemnat a set dies de presó i 25 dinars de multa per haver llegit a l'església de la seva par-

ròquia, segons les ordres de l'arquebisbe de Belgrad, la mateixa condemnació episcopal contra el sòcol. El nacionalisme exacerbat fa desgràcies a tot arreu.

Cursos de vacances: Ripoll, Santander. — Entre els múltiples cursos de vacances que s'organitzen a Espanya: els del Centre d'Estudis Històrics de Madrid, el de la Universitat de Saragossa a Jaca, els de Burgos, etc., cal cridar l'atenció d'una manera especial dels cursos de vacances de Ripoll i de Santander.

Els cursos de Ripoll van encaminats especialment a l'estudi de les llengües i literatures catalana, castellana i provençal; a l'estudi dels corrents filosòfics moderns; a la història de l'art d'un i de l'altre vessant del Pireneu i a la geografia pirinenca. Els noms dels professors Salvat, Givanel, Gros, Griera, Roquer, Danés, etc., són una garantia de l'èxit.

Els cursos que organitza la Junta Central d'Acció Catòlica a Santander han de contrarestar les cursos laïcitzants que s'han de donar al Palau de la Magdalena. La seva direcció compta amb la col·laboració del "Centro de Estudios Universitarios", "Escuela de Periodismo", "Federación de Amigos de la Enseñanza", "Democracia Cristiana", "Instituto Social Obrero" i "Acció Popular de Barcelona". El nombre de professors i de conferenciantes és de trenta-un i les lliçons anunciades passen de 300, descomptats els cursets especials d'idiomes, cant litúrgic, pràctiques escolars, etc.

Les matèries que s'explicaran en aquest Curset d'estiu, que durarà els mesos de juliol i agost, són: dret públic eclesiàstic, concordats, Acció Catòlica, econòmica social. Vitoria, Fray Luis de León, Pereda. Les lliçons de l'escola del periodisme versen sobre redacció, reportatge i confecció, l'Espanya de la segona meitat del segle XVI, economia política. Les lliçons organitzades pels amics de l'ensenyança tracten de l'organització escolar, formació catequística, apologètica, filosofia pedagògica, política de l'ensenyança i psicologia del caràcter.

L'Institut Social obrer organitza cursets sobre les encíclics pontífices, història de les doctrines socials, legislació social i tècnica de la propaganda sindical. El grup de Democràcia Cristiana i Acció Popular de Barcelona organitzen unes lliçons sobre Acció Social Catòlica, la política social, el treball i la seva retribució, economia agrària.

En uns moments en què tots necessitem d'una sòlida formació intel·lectual i religiós-social convé que el nostre jovent universitari i els seminaristes s'interessin vivament per aquests cursos de vacances de Santander i de Ripoll. En aquest indret darrer hi poden anar a estudiar llengües i literatures, hi poden adquirir aquella cultura indispensable a tot jove que vulgui ésser home dirigent del dia de demà. I a Santander hi han d'anar tots els joves catòlics espanyols que sentin desig de militar a les fileres de l'Acció Catòlica.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrixa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

Que el nostre jovent que disposa de mitjans econòmics s'imposi el deure d'anar a passar les vacances treballant a Ripoll o a Santander i aquelles persones que sentin la necessitat de la formació sòlida de la joventut que vulguin ésser generoses de fundar beques o mitges beques per a les quals es de-

mana la modesta quantitat de duescentes o cinc-centes pessetes.

Qui desitgi informes i programes d'aquests cursos de vacances pot adreçar-se a la Junta Central d'Acció Catòlica, Conde de Aranda, 1, Madrid, i a Zenon Puig, a Ripoll.

Un llibre del senyor Cirera i Soler ⁽¹⁾

PER J. MIQUEL I MACAYA

I

El problema més greu que hi ha plantejat en el nostre món polític i cultural, d'ençà de l'adveniment del nou règim, és el de l'escola. Per parlar d'això cal, tanmateix, situar-se. Generalment podem prendre-ho sota de dos aspectes. Un primer aspecte és que aquell que ens demostra que dins l'economia de cadascú, és a dir, en el fons de la consciència, el laïcisme estatal i escolar si un hom era catòlic de debò, pot fer-hi molt poc solc. Altrament, qui que era catòlic fred, i trobant-se davant d'un temps de persecució d'allò que professava a mitges tintes, cregueu que s'ha resolt o decantat en la majoria dels casos, envers un catolicisme fervorós. Qui era indiferent ara deu mirar-se les coses fredament, des de les graderies; qui era enemic del Crist, veu la seva hora i els seus ideals implantats. Sinó que són uns ideals que enganyen i deixen decebut i tard o d'hora fan plorar llàgrimes de cendra.

Un segon i últim aspecte és de prendre l'infant d'ara i empentejar-lo durant cinc, set o vuit anys davant els dogmes del laïcisme. Aquí neix la nostra por. I és que malgrat que l'infant sigui de casa cristiana, dins la seva consciència ha de produir-se una esgarradura esgarriosa. Ell constatarà a bastament aquests dos fets: a casa catolicisme; a escola, laïcisme. I l'infant no sabrà com resoldre aquella lluita totjust nascuda. Solucions, segurament, cap, més que si més si es troba davant d'un mestre que ultrapassi la llei i enlloc de laïc esdevingui sectari. Això és el que ens fa més por i a això ja ha caigut el laïcisme, i a això irremissiblement pervé l'abstenció dels problemes religiosos. Terra o poble laïc estatalment, on el poble és catòlic esdevé perseguit per les lleis estatals que van més enllà de la lletra escrita. Llavors, en el cas concret de què parlo, emprar la infància com a matèria de laïcisme és encertar el fitó. Els laics, com els no laics, saben i sabem, que a l'infant es deu tot i que segons com un hom vulgui demà el poble cal fer l'infant, fer-lo regirar aires, idees, nocions teòriques i principis. Es vol un estat que jagui planer en el llit *florent* del laïcisme? Doncs, ¿per on començar, per tal d'hure més benifets,

sinó per l'escola, i privar de bona sabuda l'infant de tot quant li parli de la seva natura íntima en quant depèn d'altri o té la vida acarada envers un més enllà? Heus aquí l'Estat exercint el ceptre sagrat, però malversat, de Pedagog tot i embrutant la consciència. Tal l'infant, tal demà l'home, el ciutadà, el pare, el patriota.

II

El llibre del senyor Cirera i Soler pot ésser dit com un clarí que crida a un examen seriós de consciència. Pot, oi més, ésser comparat a un glavi de dos fulls: l'un, per als catòlics, i l'altre, per als laics. Per als catòlics l'esmentat llibre ve a dir-los el mal que representa el laïcisme escolar i que davant l'allau que ja comencem a respirar-ne un hom no deu quedar-se a boca closa i braços caiguts pensant que altri o el veí faci la feina. No, amic. L'autor d'aquest preciós estudi pedagògic, i d'observació personal, dona un sorollós crit d'alerta per tal que benestants i no benestants posin tot el coll a fi d'afrontar l'escola laica; i n'esmenta els perills a què reporta el laïcisme i als mals hodierns que totjust d'implantat duu ja a les entranyes i a d'altres que al cap d'uns anys ja li han fruitat.

Per altra banda, el segon full d'aqueix glavi s'encara amb el laïcisme i prova rera prova li refuta tota la seva doctrina, falsa d'allò més, i que el lector es meravella de veure anorreada al final de cada capítol. No tan sols recolzant el seu pensar l'autor, en autors catòlics, sinó àdhuc en autors qui han estat arma funesta contra de l'Església, convenç el lector de les mil i una falsetats que tal doctrina duu dins d'ella.

Circumscrivint, tanmateix, el problema del laïcisme a la nostra terra, el qual problema ha motivat el llibre, prova el seu intelligent autor, amb dades a la mà, que en tots els països on ha estat implantat el laïcisme l'analfabetisme ha crescut, i que ací experimentarem cosa semblant així que es disposi que els ordes religiosos cessin en l'ensenyament. Perseguir, doncs, la llibertat d'ensenyament, si és un atemptat a

(1) *La Lògica i els Fets davant l'Escola Única i Laica.*

BALNEARI VILLA ENGRACIA - Esplugua de Francolí

Aigua de la Font del Ferro, el millor reconstituent natural

HOTEL VILLA ENGRACIA — HOTEL FRANCOLÍ — XALET — MASIA DE L'AIGUA

Informes: Bruch, 114, pral., 2.ª - Telèfon 70616 - BARCELONA

la llibertat humana, és altre atemptat a la cultura per tots aquells resultats que amb estadístiques a la mà tan brillantment ens dona l'autor del present llibre. És més; a la nostra terra la privança als ordes religiosos menarà encontinent al problema greu de trobar-nos sense mestres o d'haver-ne de fabricar cuïta corrent, i els trencacolls que caldria vèncer per tal de tenir un pressupost prou dispendiós per construir els locals i pagar el professorat. ¿Encara no en té prou, de problemes, el nou règim, per tal que n'inventi de ficticis?

III

És un llibre per a tots. El laic hi veurà refutada la seva, si en podem dir, cultura, ja que en la vida

Jesucrist i l'Església són més que mitja cultura i sense ells no sols es va a les fosques, religiosament, sinó i tot culturalment; i fornida d'una bibliografia pedagògica que advera la sòlida cultura pedagògica de l'autor. No sé, doncs, quins arguments li podran oposar. Pels catòlics, per últim, el per què de la seva decisió a defensar la llibertat d'ensenyament i a un ensenyament, per això, profundament religiós; i pels freds i de mitges tintes, un llibre que pot fer-los sortir de mal son.

Un llibre així mereix bé de la cultura i de la pàtria, de l'ideari que engendrà l'esperit de la nostra terra i sense el qual ideari ella serà o no serà, com deia el bisbe ausetà. Tota felicitació li'n sigui donada, al seu autor.

Butlletí d'ACCIÓ POPULAR

La visita del Sr. Angel Herrera

Els nostres lectors estaran ja segurament assabentats per la Premsa diària dels més importants detalls de la visita que el President de la Junta Central d'Acció Catòlica senyor Angel Herrera i Oria féu a la nostra ciutat, els proppassats dies 28, 29 i 30, segons oportunitat anunciàrem. Igualment coneixen els nostres amics, el contingut de les magistrals dissertacions que el senyor Herrera féu amb ocasió d'aquesta visita, una per a Consiliars, al nostre Seminari; una altra per a dirigents d'Acció Catòlica al Centre de Sant Pere Apòtol, i, finalment, el gran acte públic celebrat al Teatre del Bosch, i al qual concorregué una gernació imposant de catòlics de la nostra ciutat, entre els quals veiérem mols dels nostres socis i simpatitzants.

Volem només fer constar aquí la fonda satisfacció que ens produeix l'èxit assolit per aquestes conferències, i més encara remarcar l'enorme impressió produïda pels lluminosos ensenyaments del docte conferenciant, el qual amb una precisió i lucidesa admirables, amb una gran claredat de doctrina, una prodigiosa erudició i una gran fermesa de conviccions, assenyalà magistralment les modernes directives pontificies sobre l'Acció Catòlica i l'Acció Social, glossant les Encíclics i documents papals a elles referents; subratllà novament la gravíssima obligació que tots tenim de cooperar a aquesta reconquesta espiritual, i amb frase vehement d'apostòlica energia mostrà a tots els nostres deures i singularment els de les classes elevades envers els treballadors i proletaris, i àdhuc dibuixà una visió aureolada d'esplendor profètic, del que serà el futur Estat, organitzat precisament a base de les noves solucions que cal donar al problema cabdal de la distribució de les riqueses.

* * *

Tant, però, com pels seus ensenyaments, la visita del senyor Herrera resultà altament profitosa i

interessant, per allò que tingué d'estímul concret i immediat, a l'acció, visitant les nostres principals institucions catòliques, per tal de constatar l'obra llur, d'estreñer llaços d'afecte amb elles, d'orientar-les en la seva labor, i d'impulsar-les en la seva ruta.

Entre aquestes visites a entitats catòliques que realitzà el senyor Angel Herrera, ens plau remarcar d'una manera especial, per a coneixement i satisfacció dels nostres amics, la que féu al local central d'ACCIÓ POPULAR, el matí del passat dilluns. Reberen el Sr. Herrera bona part dels membres de les nostres Juntes de Govern i de Patronat, i de les nostres Federacions estamentals, així com un gran nombre de socis.

Saludà cordialment el senyor Herrera, en nom de l'entitat, el nostre President senyor Eduard Bertrand, el qual cedí tot seguit la paraula al nostre secretari general Dr. Antoni Grieria, qui exposà amb breus, però encertats mots, la tasca d'ACCIÓ POPULAR, d'acord amb el seu programa d'organització per estaments. Destacà la labor de la Unió de Dependents d'ACCIÓ POPULAR (U. D. A. P.), la de la Federació d'Homes de Carrera "Torres i Bages", explanant els seus projectes per a l'enrobuiment i difusió del pensament catòlic català; va parlar de la Federació de Propagandistes, de Mutualitats, de la de Patrons, etc. Mostrà després, al senyor Herrera, gràfics de les nostres Delegacions i exemplars dels nostres periòdics, els quals foren examinats amb gran interès per l'illustre visitant, qui tingué frases d'elogi singularment per CATALUNYA SOCIAL, publicació per ell de temps ja coneguda.

El senyor Angel Herrera exaltà l'obra d'ACCIÓ POPULAR i regracià el Dr. Grieria per haver acceptat de representar la nostra entitat als cursets de vacances que se celebraran el proper estiu a Santander, i en els quals, segons oportunament informarem als nostres llegidors, el nostre benivolgut secretari donarà, D. v., una sèrie d'interessantíssimes lliçons.

Els reunits, entre els quals veiérem, il·lustres personalitats del nostre món catòlic, científic i literari, tingueren un interessantíssim canvi d'impressions amb el senyor Herrera, el qual es mostrà molt complagut de la visita a ACCIÓ POPULAR, i prometé repetir-la en els seus propers viatges a Barcelona.

L'evolució de Rússia

La granja més gran del món

La granja Gigant, que està situada al nord del Caucas, té una extensió de 256.800 hectàrees, en números rodons una extensió de 1.000 milles. Hi treballen 2.100 pagesos; s'hi mouen unes 800 màquines. El govern dels soviets hi ha destinat 27 milions de rubles. Cap benefici no ha fet en els darrers anys el govern soviètic en aquesta explotació, tot el contrari: les pèrdues han estat de gran consideració.

La industrialització

En molts indrets de Rússia hi ha els elements necessaris per a la creació d'una gran indústria. L'Ucrània és el país més privilegiat. Al costat de la fèrtil terra negra hi existeixen riques mines de ferro, a Kriwoi Rog; grans mines de manganès, a Nikopol, i camps immensos de carbó a la conca del Don. D'ençà de la revolució russa s'ha de constatar un moviment de progrés ascendent en la indústria. No es pot parlar molt d'aquest avenç tota vegada que els saldes han estat fins ara amb dèficit. Grans són els jaciments de nafta a Bakú, d'or, de plata, de platí, de coure i de plom als Urals. Les riqueses naturals, però, solament en part poden ser explotades; falten capitals, obrers experts, tècnics i sentit de l'organització. Són excepcions les explotacions forestals del nord de Rússia, les pells de la Sibèria, les fàbriques de conserves de Crimea, les de sucre de Kiw, la pesca als mars del nord i les plantacions de cotó al Turquestan. La indústria russa es presenta com a complement d'una economia marcadament agrícola. No hi ha un tipus d'indústria com al Ruhr, com a Bèlgica o com al nord de França. L'obrer que, durant l'hivern, treballa a les indústries de la conca del Don, a l'estiu es dedica a l'agricultura. Tots els obrers tenen la seva terra i el seu bestiar. Solament a Moscou i a Petersburg es troben obrers com en els altres països d'Europa.

V. L'ORDENACIÓ ECONÒMICA BOLXEVIC

1. *La sindicalització (1917-1918).* La socialització en aquest primer temps es va desenrotllar d'aquesta manera: els obrers de cada fàbrica es van fer amos de la direcció i ells van regular la producció i es dividien el producte per a establir un canvi de mercaderies. El resultat va ésser la destrucció del capital i una confusió general en la produc-

ció. Igualment els petits pagesos es van distribuir les grans finques d'una manera arbitrària.

2. *La nacionalització (1918-1921).* En front de l'anarquia provocada pel sindicalisme, Lenin va establir com a missió immediata del poder soviètic una escrupolosa rendició de comptes i el control central de l'economia. El pla econòmic socialista reclama un poder central amb una subjecció inapel·lable de les masses. La "nacionalització" ja va començar en l'any 1918. L'estatització, ço és, l'explotació col·lectiva de les terres que va topar amb la resistència de la pagesia, va abolir la repartició que els pagesos s'havien fet de les terres. En 1918 s'establí la tramesa total dels fruits de la terra, fins dels necessaris pel propi sosteniment, mitjançant uns "bons" que no tenien cap mena de valor. Pel maig de 1918 s'estatitzaven les grans indústries i per juliol de 1919 el 70 per cent dels negocis de tot Rússia havien passat a l'administració de l'estat. El sistema capitalista de jornals era substituït pel control obrer proletari. Els obrers rebien els comestibles segons les llurs necessitats i els productes de la pagesia segons les necessitats productives fixades per les autoritats. Els capitals custodiats en els Bancs ja havien estat confiscats en 1917, i la moneda havia estat desvaloritzada per mitjà de la inflació. En 1919 les contribucions havien estat substituïdes per la tramesa de fruits de la terra. El sistema capitalista de les empreses i dels comerços havia estat substituït per les centrals d'assistència i l'establiment del treball obligatori havia estat confiat als sindicats. El punt culminant del pla econòmic comunista va ésser a la fi de 1920, quan era prohibit tot intercanvi de mercaderies. Els resultats d'aquesta nacionalització van ésser: limitació de la producció agrícola per a satisfer les pròpies necessitats, retrocés d'una tercera part de la producció industrial i d'una meitat de la producció agrícola en comparació amb la de 1917. En 1920 es registra l'alçament dels pagesos i en 1921 la vaga de la fam dels obrers.

3. *La NEP (1921-1924).* La falta de tot el necessari per a la vida obligà Lenin a introduir la "Nova Política Econòmica" (NEP), per augmentar costés el que costés, la producció. Pel març de 1921 la tramesa obligatòria dels productes devenia una mena de contribució en espècies, la forma d'explotació i el comerç local eren deixats lliures sota el control de les cooperatives (decret de 19 juliol 1921), el sistema d'assistència era limitat als indigents (pel juliol 1921 la crida a tot Europa per auxiliar la Rússia famolenca). El pla econòmic-polític consistia essencialment en la substitució de l'administració econò-

SI VOLEU FER-VOS EXAMINAR LA VISTA PER UN METGE OCULISTA ESPECIALITZAT, EN LA MILLOR INSTAL·LACIÓ D'EUROPA, ACUDIU A L'INSTITUT MEDIC OCULISTA COTTET

AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 40 - BARCELONA

mica de l'estat pel control estatal de la iniciativa privada. Les indústries parades eren arrendades i l'establiment de noves indústries era permès. Es feien moltes concessions a empreses capitalistes estrangeres amb la condició de trametre entre el 5 i el 25 per cent de llurs productes a l'estat.

L'estat es reservava el control d'algunes fins al 51 per cent amb el dret d'obtenir un dividend preferent (empreses mixtes). En 1923 s'establitzava el ruble. Resultat d'aquest pla econòmic-polític fou la creixença ràpida de les empreses particulars (en 1923 el 95 per cent del comerç interior era privat, el 2 per cent era de cooperatives i el 3 per cent de l'estat). Les petites empreses privades, per raó de la desfeta dels mercats, van fer competència a les grans empreses de l'estat, tota vegada que se li escapaven del control. El consell suprem d'economia va intervenir en la fixació dels preus. L'objectiu de la NEP era superar la crisi de producció amb l'auxili del capital particular. Altra vegada l'estat empenia una campanya contra aquest capital amb la finalitat d'una política econòmica racionalitzada en lloc d'una economia de profit particular.

4. *El capitalisme de l'estat.* La NEP va ésser un assaig de transició. Des de 1924 es va desenrotllar l'activitat econòmica de l'estat contra la creixença del capital privat. Les grans empreses de l'estat, especialment la producció de matèries primes, van ésser racionalitzades, segons el punt de vista de la rendibilitat, per tal d'arruïnar, o xuclar amb aquesta competència les empreses privades. A base de la competència, no de la força, s'havia de superar el capitalisme. Això va ésser, en part, possible a l'interior.

Per tal d'augmentar la puixança de les empreses de l'estat se'ls acordaven crèdits especials. La tendència capitalista de l'estat, des de 1927, ha estat introduir gèneres en diversos mercats de l'Europa occidental, però amb èxits migrats. En front del trust occidental de l'acer, l'acer rus era exportat en abundància; el petroli era exportat en front de la Standard Oil Comp. i els llumins contra el trust suec. La fusta i els grans de Rússia condicionaven, en 1929, una baixa de preus en els mercats d'Europa. Per a aconseguir-ho calia la racionalització i l'organització de la producció d'una manera eminentment capitalista. Altrament l'obrer rus amb el jornal miserable que percep paga les despeses d'aquesta lluita econòmica. Des de 1924 la producció dels obrers en les indústries de l'estat s'ha duplicat; amb tot els jornals han baixat. En 1926 es va establir el "pla quinquennal" que havia de durar fins al 1931 i que s'ha prolongat. Aquest és una concentració dels plans parcials que s'han assajat fins ara i estableix les xifres del control de la producció que cada any s'ha d'estendre i s'ha d'intensificar en un 20 per cent. Certes branques de la producció, que encara no són objecte de competència, han ad-

quirit un caràcter internacional (jute, cànem), estan protegides amb tractats de comerç. Aquestes estretes relacions amb la indústria europea occidental han condicionat que se sentís a Rússia la crisi de treball amb tot i les grans riqueses naturals del país. El capitalisme de l'estat té molta semblança amb els plans de l'economia europea occidental dels anys 1919-1921. El conjunt de l'economia representa una empresa de l'estat que ha d'anivellar les variacions sense pèrdues i que adapta la producció a les necessitats conegudes. El pla quinquennal va fracassar totalment en l'agricultura. Fins a la fi de 1929 l'estat havia donat caràcter col·lectiu al 50 per cent de les empreses agrícoles (Kolchosen), però ni s'havia aconseguit la meitat de la producció fixada en números; de tal manera que s'hagué d'introduir de nou el sistema de "bons" per als comestibles (pajok). En el congrés de 1930 Stalin remarcà els perjudicis del zel excessiu de la col·lectivització i es decidí, amb tot i això, continuar de la mateixa manera. En canvi, en la indústria gairebé s'ha arribat a la xifra de producció planejada.

La moneda. La inflació de l'època de la nacionalització, per haver-se suprimit el curs de la moneda, no es féu sentir. El nou partit econòmic va descobrir la catàstrofe del ruble. En 1923 es féu l'estabilització a base del ruble or = 100.000 rubles. El valor adquisitiu, cada dia més baix, del ruble en els mercats estrangers obligà Stalin a establir una doble moneda: una per l'estranger i altra per l'interior. Aquest sistema era factible per tal com l'estat té el monopoli de la importació de tota classe de mercaderies. El tcherwonetz (ducat d'or) era estabilitzat en 1923 amb la paritat de 10 rubles or. Darrerament, però, era cotitzat a 4 marcs a la borsa de Berlín. El reservar-se monedes de plata és castigat amb la pena de mort. La moneda posada en circulació a Rússia en 1923 era 1,6 miliards i pel maig de 1930 era 3,1 miliards de rubles. Solament un 25 per cent són coberts amb or a les caixes de l'estat.

Cerebrino Mandri

Cal que ho recordeu sempre! Res estranger no s'ha de prendre. Contra el DOLOR, tenim el millor remei.

Useu sempre:

CEREBRINO MANDRI

No perjudica mai.

Preparat per FRANCESC MANDRI metge i químic farmacèutic.

Provença, 203 - Barcelona

ORFEBRERIA SALES BALMES, S. A.

FABRICA d'articles de PLATA DE LLEI
i metall blanc. Objectes d'art per a presents.

PREUS DE FÀBRICA

4, PORTAFERRISSA, 4

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA I TAPISSER
DECORADOR

**MOBLES I OBJECTES
D'ART I DE FANTASIA**

AGENCIAMENT D'INTERIORS
MODERNS I D'ESTIL

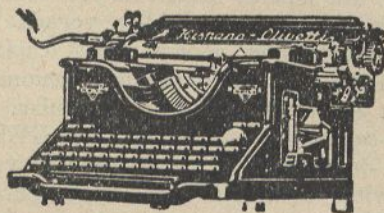
ESTUDI, TALLERS I EXPOSICIÓ:
PASSEIG DE GRÀCIA, 36
TELÈFON 16825
B A R C E L O N A

FERROS I METALLS EN TUBS, PLANXES
I BARRES, EINES I ACCESSORIS PER A
MAQUINÀRIA, VIDRES I CRISTALLS

JOAN MAGRI

Sucursal a SABADELL:
Rambla, 65 :: Tel. 1938

Méndez Núñez, 14
Telèfon 17257
BARCELONA

Hispano Olivetti M. 40

La màquina de qualitat SUPREMA a un preu RAONABLE
FABRICADA A BARCELONA
Guanyadora del Campionat de Mecanografia de Barcelona

Via Laietana, 37 - Tel. 14734 - BARCELONA

Ferreteria i Articles per a Cuina

Vda. de **JAUME VILLÀ**

Rambla de Catalunya, 54 - Telèfon 13293

Especialitat en articles per a la Ebenisteria i Tapissaria
Gran assortit en NEVERES I GELADORES

**JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
Catalunya Social?**

Centres Catòlics**Patronats****Col·legis**

Coneixeu les publicacions
de la Biblioteca Popular
del Teatre Catòlic?

I les de la Biblioteca
Teatral de les Escoles
Catòliques?

Administració
i venda:

FOMENT DE PIETAT, Duran i Bas, 11

FOMENT DE PIETAT
Dinovè centenari de la Redempció

La Passió de Nostre Senyor Jesucrist segons els Sants Evangelis

Edició il·lustrada amb molts gravats,
reproducció dels quadros més cèlebres
antics i moderns. Llibre de 162 pàgines

En rústega, pta. 1 — Enquadernat, ptes. 2,25

MEDITACIONS DE LA SAGRADA PASSIÓ DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST

pel CARDENAL WISEMAN

Traducció catalana de JOSEP CARNER
Mestre en Gay Saber

Llibre de 250 pàgs. — Segona edició

En rústega, ptes. 1,50 — Enquadernat, ptes. 2,50

PUBLICACIONS DE L'OFICINA ROMÀNICA

Consultes de Llenguatge

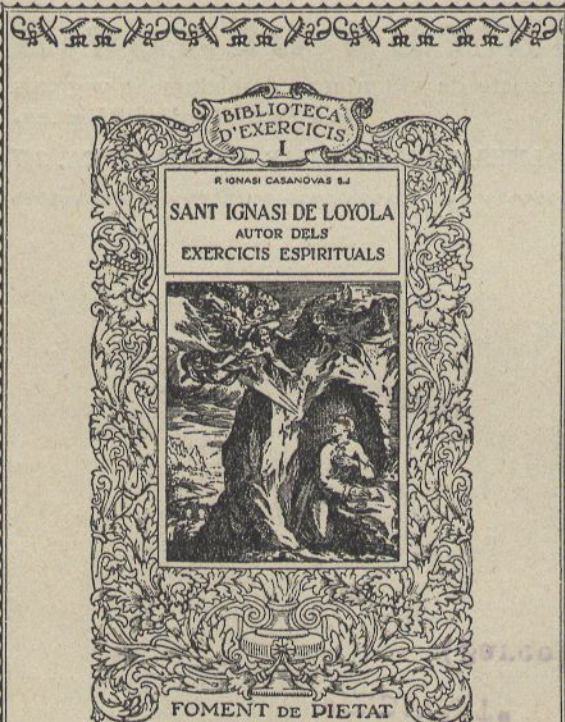
QUADERN PRIMER

pel

SECRETARI DE REDACCIÓ

130 pàgines
2,50 pessetes

Publicats els quatre primers volums
d'aquesta Biblioteca, serà prompte
posat a la venda el cinquè

FOMENT DE PIETAT

Serie de 12 fulles populars referents al dinovè centenari de la Redempció

1. Invitació del Papa.
2. Any de santificació.
3. L'Eucaristia i el sacerdoti.
4. Passió, Crucifixió i Mort de Jesucrist.
5. Maria constituïda mare nostra.
6. La Resurrecció de Jesucrist, penyora de la nostra.
7. El Sagrament de la Penitència.
8. El primat de Sant Pere.
9. Ascensió de Jesucrist als cels.
10. L'Adveniment de l'Esperit Sant.
11. Inici triomfal de la Predicació Apostòlica.
12. Crist venç, Crist regna, Crist impera.

Preu: Un centenar, ptes. 1,50

SUCURSALS

- N.º 1 ESPLUGUES DE LLOBREGAT
Laureano Miró, 59 (encreuament de
les carreteres de Madrid i Cornellà)
- N.º 2 GARATGE I TALLERS DE
REPARACIO
Sepúlveda, 148 i 150 - Villarroel, 35
Floridablanca, 121 - Telèfon 31510
- N.º 3 SECCIÓ DE LUBRIFICANTS
Passatge de la Pau, 9 - Telèfon 13386
- N.º 4 MAGATZEMS
Carreró de Sant Antoni
- N.º 5 ARAGÓ, 188 i 190
xamfrà Muntaner - Telèfon 33254
- N.º 6 LLEIDA
Plaça Catalunya, 7 - Telèfon 390
- N.º 7 GIRONA
Gran Via de Jaume I - Telèfon 172
cantonada Plaça Marqués de Camps
- N.º 8 PALMA DE MALLORCA
Carrer de Sant Miquel, núm. 326 i
Avinguda de Comte Sallent, 29 bis

SERVICE STATION, S. A.

LA CASA MÉS IMPORTANT EN

GASOLINA, PETROLI, NEUMÀTICS, LUBRIFICANTS, ACCESSORIS
EINES, FERRETERIA I TOT QUANT PERTANY A L'AUTOMÒBIL
VENDA A L'ENGRÒS I DETALL

CASA CENTRAL:

Aragó, 270 - 272 i
Passeig de Gràcia, 45

Telèfon 11550
BARCELONA

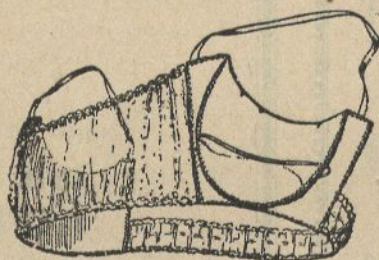
Hules - Plomers - Impermeables

CASA ROSICH

Central: Ronda St. Pere, 7. Tel. 19923. - Sucursal n.º 1: Avda. Portal de l'Angel, 25. Tel. 19613. - Sucursal n.º 2: Tapineria, 33. Tel. 12940

GORRES PER A BANY

SABATILLES I CINTURONS - FLORS - ESPONGES
TOT DE CAUTXÚ EXTRA. - LA MÉS EXTENSA VARIETAT DE MODELS.

DESSUADORS

El més extens i variat
assortit en models di-
ferents en qualitat, for-
ma i tamany als preus
més econòmics

Linòleums - Aspiradores

BARCELONA

Una cosa nova! CUBITOS CENOVIS

amb extracte de vitamines completament vegetals
Dos "cubitos" 0'25 ptes.

Dipòsit General:

Casa Santiveri, S. A.

CALL, 22 - BALMES, 5 - TRAFALGAR, 7 - MALLORCA, 247

ATENES A. G. — Provença, 157; Barcelona

RUBI

(Barcelona)

"ENDAVANT"

35

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA